

[Accueil](#)[Revenir à l'accueil](#)[Collection Mythologiae libri decem, Venise, Segno della Fontana, 1567](#)[Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre III](#)[Item Mythologia, Venise, 1567 - III, 09 : De Aeaco](#)

Mythologia, Venise, 1567 - III, 09 : De Aeaco

Auteur(s) : Conti, Natale

Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre X

Ce document a pour résumé :

[Mythologia, Venise, 1567 - X \[24\] : De iudicibus inferorum](#)

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre III

[Mythologia, Francfort, 1581 - III, 09 : De Æaco](#) est une version augmentée de ce document

---

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre III

[Mythologie, Paris, 1627 - III, 10 : D'Æaque](#) est une transformation de ce document

---

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre III

[Mythologie, Lyon, 1612 - III, 09 : D'Æaque](#) est une transformation de ce document

---

Informations sur la notice

Auteurs de la noticeÉquipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Présentation du document

PublicationVenise, Comin da Trino, 1567

ExemplaireMunich (Allemagne), Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ) , Res/4

Ant. 50

Formatin-4

langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Pagination66v°-67r°

Des dieux, des monstres et des humains

Entités mythologiques, historiques et religieuses [Éa](#)que

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 30/04/2018 Dernière modification le 25/11/2024

Mythologia.

mi vel consilii est inops; cum solis plantis natura propriam patriam traderit, ubi illas affixit. Nunc de Aeaco dicamus.

De Aeaco.

Cap. I X.

AEACUS & ipse mortuorum iudex, ex Aegina Afopi filia & Ioue natus esse dicitur, quam in ignem cōuersus compressit, ut inuicit Ouidius in libro sexto maioris sui operis, in his;

Aureus ut Danaen, Afopida luserit ignis.

- 10 compressit enim illam in insula Aegina, quae ita ab ipsa vocata est. Fama est Aeginae colonos aliquando vniuersos morbo fuisse absumptos, ita ut solus Aeacus fuerit superstes: qui cum, ut aiunt, grauius ferret insulae solitudinem Iouem precatus est, utpote Iouis filius, ut aliquo pacto homines repararet, cum ita inquit apud Ouid. lib. 7.

Iupiter o dixi, si te non falsa loquuntur
Ille sub amplexus Afopidos Aeginae
Nec te magne pater nostri pudet esse patrem,
Aut mihi redde meos, aut me quoque conde sepulchro.

- 10 Iupiter illius precibus commotus formicas, quae in annosa quercu & vacua vagabantur, in hoies mutauit, ut testatur idem poeta. & Hesio. in Theogonia, qui inquit;

Μῦναι δὲ βροχῶν, πατρὶς δὲ γένεσι βῆναι
δακτύλοι μὲν ῥακκίαι ἐπιπέτα τῶν ἐδάδων ῥήσων,
ἐπὶ δὲ δάμα πύκναι, βελόνην τε γυναικῶν.
ὡς ἔστιν ἀπὸ τῶν ζῴων τῶν ἀμφιλάτων.

Solus tristis erat: hominum fator, atque Deorum,
Insula quas habuit formicas, protinus omnes
Hae homines facit, ut mas est, aut femina in illis.
Hi falsas primum sulcarunt puppibus undas.

- 30 Tantae fuit autoritatis & exillimationis Aeacus, ut cum diuturna siccitate vniuersa Graecia laboraret, responsum sit a Pythia iis, qui Delphos ea de causa legati accesserant, placandum esse Iouem: quod facile impetrari posset, si de precatore Aeaco uterentur; qua re impetrata Ioui Panellenio templum fuit erectum, ut diximus. Huic tres filii fuisse dicuntur a duabus mulieribus Phocus a filia Nerei Psammathe, Telamon & Pelcus ex Endaide filia Chironis, quos uxorem duxit, ut testatur Isacius. Nunc quid significant hi iudices perquiramus. Vbi Patres alicuius flamina expleuerint, ac mortis instat dies, tunc animus morituri hominis, uti dicebam, id futurum persagiens, vniuersam vitae suae rationem examinat: atque ad praesentiam & iudicium conscientiae, ut ita dixerim, omnia antiqua peccata renocat. Nam cum animae nostrae partim rationem dominari dicant sapientes, partim rationi illam minime obtemperare, rursus experta rationis pars in iracundiam propensa est, pars alia appetentia ducitur. Hi iudices igitur primi, siquid per iracundiam, aut per huiusmodi animi affectus perpetratum sit, aut si per appetentiam illegitimè, diiudicant. His accedit ratio ipsa pro Minoe, quae rursus si quid a prioribus iudicibus non sit discussum, aut siquid sit ambiguum, examinat.

- 40 Quare si quis se grauissima scelera aduersus sanctam Dei religionem, vel aduersus patriae incolamitatem, vel aduersus eos, quibus plurimum pro acceptis beneficiis debebat, commisisse inuenerit per iram, aut per auaritiam,

AUC

aut alicuius libidinis explendæ causa, aut propter ambitionem, ille gravissimis animi cogitationibus ante extremum vitæ diem necessario discruciat-
 tur, suoque vel ipsius iudicio tam gravissimis suppliciis putatur dignus. Si
 cõtra leuissimam sint peccata, quæ commiserit, tristatur quidem animus, quia
 Dei sui voluntatem offenderit, ac cum diuinæ clementiæ venit in mentem,
 statim illi spes veniæ suboritur. Qui verò pie sancteq; se vixisse inuenit p
 vniuersam vitæ suæ cursum, maior hunc læticia capit, quàm vllò orationis
 genere explicari possit. Quid enim tam iucundum, quid tam optabile, aut tã
 gloriosum cuiquam esse potest, quod tam præclarum viaticum, ante summi
 Dei tribunal, quàm conscientia ab omnibus sceleribus libera? aut quæ di-
 uitix, quæ nobilitas, qui honores cum animi nullius turpitudinis sibi con-
 scili felicitate, vel etiam præclarorum facinorum memoris, comparari possit
 illi migrotæ, qui è conscientia multorum scelerum exurgunt, illi inquam sunt
 tartara, illi Phlegethontes, illi Styges, illi Acherontes. At læticia quæ ex in-
 tegræ & innocentix memoria oritur, illi sunt campi Elysi, illæ beatorum
 insulæ, illa summa felicitas animarum, quàm viris bonis antiqui sapientes
 proponebant. Hæc enim omnia futuram Dei vel vindictam, vel remunera-
 tionem præsciunt: hæc illa sunt omnia quæ sapientes antiqui de inferis ad
 coercendam ab omni turpitudine multitudinem excogitarunt. Illa graui-
 tas suppliciorum in sacris libris, quæ sceleratis proponuntur; aut præmio-
 rum magnitudo, quæ viris bonis; iam non amplius fabulosè, sed verè à sum-
 mi Dei filio Christo est proposita; atque eadem nulla vi humana est expli-
 cabilis. Dicuntur ab antiquis inferorum iudices fuisse totius filii; quod ani-
 ma nra, in qua sunt illæ p̄dictæ iudicandi facultates, diuina est, & ab ani-
 ma mundi, vt voluerunt antiqui, tanquam aliqua eius portio, in hæc cor-
 pora profecta. At enim quid est hæc anima mundi, nisi Deus omnipotens,
 qui omnia curat, omnia gubernat, omnia quæ veniunt in generationem di-
 spertit ac distribuit; fabulati sunt Aiaci p̄cibus hoies in formicas fuisse cõ-
 uersos, quid p̄ hæc fabulã significarēt antiqui explicauit Theagenes in rebus
 quas scripsit Aeginetæ lib. 3. quod Aeginetæ perrari erant aliquando in
 insula, quia frequentibus piratarum, aliarumque nationum incursionibus
 infestarentur; qui cum minimè scirent resistere, in spelunca tanquam for-
 micæ delitescerant. Aiacus autem naues ædificare illos docuit, populosq;
 ad rei militaris exercitationem euocauit, quare timore deiecto, externiq;
 viribus paulatim resistere docti, è spelunca in apertum prodierunt; inde è
 formicæ in homines dicuntur fuisse conuersi, vt scripsit Zexes historia 133.
 septimæ Chilliadis. At Strabo lib. 8. fabulæ locum datum fuisse inquit, quia
 formicarum more terram sodiētes vt agriculturæ locum haberent, ad petras
 transferrent: fossasq; incoherent, ne in ædificia sumptus facerent. Hoc ipso
 vñ sunt Græci deprecatores; quia virorum bonorum & iustorum & tempe-
 rantium preces possunt vel vniuersis ciuitatibus à Deo veniam & calamita-
 tum finem impetrare. atque de iudiciis inferorum satis dictum est; nunc
 de Eumenidibus dicatur.

De Eumenidibus .

Cap. X.

AT enim quia poterat nonnullos ea fallere opinio, quod possent descen-
 dentes ad inferos sua crimina occultare; cum & pauci homines multis
 peccatis